

HRVATSKI REALIZAM (SINTEZA)

Model obrade nastavne jedinice
mr.sc. Vesna Nosić, prof. savjetnica

Referiram se na sljedeće autore:

1. Dragica Dujmović-Markusi, Sandra Rossetti-Bazdan, Mirjana Bogdanović
2. Mirjana Živny, Majda Bekić-Vejzović, Lidija Farkaš
3. Dragutin Rosandić.

U programu Hrvatskog jezika za gimnazije nastavna jedinica Hrvatski realizam (sinteza) obrađuje se u predmetnom području književnosti u trećem razredu u nastavnoj cjelini Hrvatski realizam.

U Gimnaziji „Matija Mesić” u Slavonskom Brodu u nastavi Hrvatskog jezika koriste se čitanke Književni vremeplov Dragice Dujmović-Markusi i suautorica: Mirjane Bogdanović, Terezije Pavić-Pezer i Sandre Rossetti-Bazdan.

U obradu nastavne jedinice utkani su elementi modela obrade nastavnih jedinica autorica:

1. D. Dujmović-Markusi, S. Rossetti-Bazdan, M. Bogdanović
(Književni vremeplov 3, priručnik za nastavnike)
2. M. Živny, M. Bekić-Vejzović, L. Farkaš (Priručnik 3)
3. V. Nosić.

PRIPREMA ZA SAT

Učenicima je za rad potrebna **čitanka**.

Nastavnik treba pripremiti **nastavne listiće: Hrvatski realizam (sinteza), zadaci za rad u skupinama**.

UVODNI DIO (5 minuta)

1. U uvodnom dijelu sata nastavnik će pročitati tekst **Tena** koji se nalazi u čitanci na stranici 225. (Tekst je uzet iz knjige **Julijane Matanović Tko se boji lika još.**) Učenici trebaju prepoznati autora i naslov izvornog teksta.

(...) Uz svu moju književnu popularnost, posebno onu u zavičajnim čitankama, rijetko su Slavonci svojim kćerima nadijevali moje ime. Možda su oni stariji više čitali pa su preskakali ženu koja se odbila udati za vršnjaka iz svog sela, smiješnog Jozu Matijevića, ženu koja se svakodnevno uvlačila u svilenu postelju stranca i svojoj se kući vraćala opijena slatkim likerom i mirisom francuskog duhana. Priznajem, ime je jako važno. Svaka nova, moja imenjakinja, znaju mudriji, nosila bi komadić mene. Odnedavno stvari kreću nabolje. Malo-pomalo protresem se na ulici, u školi, na festivalu tamburaške muzike, u prodavnicama špeceraja i u sve brojnijim piterijama. Čula sam da u jednoj osnovnoj školi u metropoli tri djevojčice iz istog razreda nose moje ime (...)

SREDIŠNJI DIO (35 minuta: 15+20)

1. U središnjem dijelu sata učenici rade u skupinama služeći se tekstovima u čitanci da bi odgovorili na usmjerena pitanja.

- Nastavnik će učenike podijeliti u 5 skupina.
- Nastavnik će svakoj skupini dati 1 nastavni listić i upozoriti učenike da pažljivo pročitaju upute na nastavnom listiću.

- Sljedećih 15 minuta svaka skupina radi na svojim zadacima: učenici obrađuju (čitaju i zapisuju) jednu temu vezanu uz hrvatski realizam, a zatim na zadanu temu pišu činkvinu (petostih).

ČINKVINA / PETOSTIH

1. redak: opis teme jednom riječju (imenica): NASLOV
2. redak: opis teme u 2 riječi (2 pridjeva): OPIS
3. redak: 3 riječi koje opisuju radnju, odnosno funkciju naslov/teme (3 glagolske imenice ili glagoli): RADNJA
4. redak: rečenica ili fraza od 4 riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (fraza): OSJEĆAJ
5. redak: istoznačnica, 1 riječ koja ponovo sažima bit teme (imenica): PONAVLJANJE
BITI TEME

Nastavni listić 1.

Hrvatski realizam (sinteza)

1. skupina

Tema: Povijesni i društveni kontekst hrvatskog realizma

- Pozorno pročitajte tekst Povijesni i društveni kontekst hrvatskog realizma u čitanci na stranici 171., a zatim cijelim rečenicama odgovorite na postavljena pitanja.
 1. Koja je politička stranka na vlasti u Hrvatskoj 1880-ih godina?
 2. Koja se politička stranka vratila u politički život? Objasnite njezin program.
 3. Zašto je 1880. godina važna za politički život Hrvatske?
 4. Što se dogodilo 1883.?
 5. Tko je postavljen za novog hrvatskog bana? Odredite vremensku granicu njegovog banovanja.
 6. Kakvu je politiku Khuen Hedervary provodio?
 7. Koje su velike društvene promjene obilježila Hrvatsku 1880-ih godina?
 8. Napišite činkvine (petostihove) na sljedeće teme: Kontekst, (Ne)prilike.
- Za istraživanje teme, pripremu izlaganja i pisanje činkvina pred razredom imate 15 minuta.
- Za izlaganje i čitanje imate 4 minute.
- Nastavnica će izabrati predstavnika skupine.
- Dok predstavnik jedne skupine izlaže, svi učenici u razredu pažljivo slušaju i pišu zabilješke.

Nastavni listić 2.

Hrvatski realizam (sinteza)

2. skupina

Tema: Hrvatski realizam

- Pozorno pročitajte tekst u čitanci na stranici 170. i 221., a zatim cijelim rečenicama odgovorite na postavljena pitanja.
 1. Koja je vremenska granica hrvatskog realizma?
 2. Zašto su te godine uzete za granične godine?
 3. Kada nastaju najznačajniji romani hrvatskih realista? Kako se naziva to književno razdoblje?
 4. Koje su osnovne značajke tog razdoblja?
 5. Ukoliko se razvojnih etapa oblikovao hrvatski realizam?
 6. Postoje li sličnosti između hrvatskog i europskog realizma?
 7. Ako postoje, navedite ih.
 8. Napišite činkvine (petostihove) na sljedeće teme: Značajke, Poetika.

- Za istraživanje teme, pripremu izlaganja i pisanje činkvina pred razredom imate 15 minuta.
- Za izlaganje i čitanje imate 4 minute.
- Nastavnica će izabrati predstavnika skupine.
- Dok predstavnik jedne skupine izlaže, svi učenici u razredu pažljivo slušaju i pišu zabilješke.

Nastavni listić 3.

Hrvatski realizam (sinteza)

3. skupina

Tema: Književni rodovi i književne vrste, glavni predstavnici i glavna djela, tematika.

- Pozorno pročitajte tekst u čitanci na stranici 172., 221. i 222. a zatim cijelim rečenicama odgovorite na postavljena pitanja.
 1. Koji su književni rodovi zastupljeni?
 2. Koje se književne vrste pišu unutar pojedinog književnog roda?
 3. Koje književne vrste dominiraju?
 4. Tko su glavni predstavnici?
 5. Kako su naslovljena njihova glavna djela?
 6. Koje teme su najčešće?
 7. Napišite činkvine (petostihove) na sljedeće teme: Proza, Likovi, Novela, Roman.

- Za istraživanje teme, pripremu izlaganja i pisanje činkvina pred razredom imate 15 minuta.
- Za izlaganje i čitanje imate 4 minute.
- Nastavnica će izabrati predstavnika skupine.
- Dok predstavnik jedne skupine izlaže, svi učenici u razredu pažljivo slušaju i pišu zabilješke.

Nastavni listić 4.

Hrvatski realizam (sinteza)

4. skupina

Tema: Književni časopisi

- Pozorno pročitajte tekst u čitanci na stranici 222. i 223..., a zatim cijelim rečenicama odgovorite na postavljena pitanja.
 1. Kako se nazivaju časopisi u hrvatskom realizmu?
 2. Koji je časopis središnji? U kojem gradu izlazi? Koji je vremenski okvir njegova izlaženja? Koji književnici u njemu objavljuju svoje tekstove?
 3. Što je karakteristično za Obzor?
 4. Kako se nazivaju pravaški časopisi? U kojem vremenu i u kojim mjestima su izlazili? Koji književnici u njima objavljuju svoje tekstove?
 5. Napišite činkvinu (petostih) na sljedeće teme: Časopisi.

- Za istraživanje teme, pripremu izlaganja i pisanje činkvina pred razredom imate 15 minuta.
- Za izlaganje i čitanje imate 4 minute.
- Nastavnica će izabrati predstavnika skupine.
- Dok predstavnik jedne skupine izlaže, svi učenici u razredu pažljivo slušaju i pišu zabilješke.

Nastavni listić 5.

Hrvatski realizam (sinteza)

5. skupina

Tema: Književna kritika

- Pozorno pročitajte tekst u čitanci na stranici 223., a zatim cijelim rečenicama odgovorite na postavljena pitanja.
 1. Tko su bili najznačajniji književni kritičari?
 2. Tko je bio glavni zagovornik realizma?
 3. Kakvu tezu o književnosti iznosi Ibler?
 4. Za što se zalaže Milivoj Šrepel?
 5. Tko je bio najveći protivnik naturalizma?
 6. Za kojeg je kritičara roman „ogledalo svijeta“?
 7. Kako se naziva njegov teorijski spis? Kada je objavljen?
 8. Napišite činkvinu (petostih) na sljedeće teme: Kritika.

- Za istraživanje teme, pripremu izlaganja i pisanje činkvina pred razredom imate 15 minuta.
- Za izlaganje i čitanje imate 4 minute.
- Nastavnica će izabrati predstavnika skupine.
- Dok predstavnik jedne skupine izlaže, svi učenici u razredu pažljivo slušaju i pišu zabilješke.

2. Nakon 15 minuta rada predstavnik svake skupine upoznaje ostale učenike u razredu s rezultatima rada svoje skupine. Svaka skupina ima 4 minute za objavu rezultata.

Nastavnik se u rad uključuje korekcijama i dopunama.

ZAVRŠNI DIO (5 minuta)

1. U završnom dijelu sata predstavnik svake skupine čita činkvinu.

1. SKUPINA

KONTEKST

povijesni, društveni

osamostaljenje, odnarođivanje, banovanje

Héderváry stvara činovnički aparat

mađarizacija

(NE)PRILIKE

narodna, pravaška

neslaganje, sukobljavanje, emigriranje

Héderváry guši svaki otpor

(ne)samostalnost

2. SKUPINA

ZNAČAJKE

nacionalno, regionalno

suprotstavljanje, kritiziranje, mijenjanje

kritički prikazati društvenu stvarnost

obilježja

POETIKA

europsko, hrvatsko

supostojanje, ispreplitanje, razlikovanje

romantizam, realizam, naturalizam, modernizam

raznolikost

3. SKUPINA

<p>PROZA</p> <p>kritička, poetska</p> <p>promatranje, uočavanje, prikazivanje</p> <p>dominiraju novela i roman</p> <p>epika</p>	<p>LIKOVİ</p> <p>nadareni, seoski</p> <p>školovanje, slamanje, propadanje</p> <p>prikazivanje lik(ov)a u razvoju</p> <p>tragika</p>
<p>NOVELA</p> <p>zagorska, slavonska</p> <p>detaljiziranje, karakteriziranje,</p> <p>nijansiranje</p> <p>ostvarena obilježja realističke poetike</p> <p>vrsta</p>	<p>ROMAN</p> <p>realistično, romantično</p> <p>nastavljanje, razvijanje, zacrtavanje</p> <p>roman je „učitelj svijeta”</p> <p>vrsta</p>

4. SKUPINA

ČASOPISI

književni, politički

uređivanje, objavljivanje, pretplaćivanje

objavljuju djela realističkih pisaca

periodika

ČASOPISI

aktualni, književni

ostvarivanje, surađivanje, predstavljanje

Vijenac, Obzor, Sloboda, Balkan

Vijenac

5. SKUPINA

KRITIKA

književna, hrvatska

procjenjivanje, kritiziranje, polemiziranje

Ibler, Šrepel, Pasarić, Čedomil

pseudonimi

KRITIKA

tendenciozna, realistična

promatranje, pisanje, osamostaljenje

kritika postaje samostalna disciplina

profesija

2. Za domaću zadaću učenici mogu napisati esej Realistički roman je „učitelj svijeta” (Jakša Čedomil).

3. Za domaću zadaću učenici mogu proširiti teme predstavljene na nastavnom satu i na hamer-papirima izraditi tematske plakate (postere).

Učenički tematski plakati (poster)

HRVATSKI REALIZAM

POVIJESNI I
DRUŠTVENI
OKVIR

VREMENSKI
OKVIR

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Prvi hrvatski društveni pokret je 1848. godine, tzv. "veliki petak", nastao u okviru tzv. "hrvatske škole" u Zagrebu.

Izradili:
Josip Ešegović
Karlo Životović

ZNAČAJKE

HRVATSKOG

REALIZMA

1. književnici se kritički osvrću na društvenu stvarnost
2. supostojanje različitih stilskih obilježja: romantizma, realizma, naturalizma i modernizma
3. poetika hrvatskog realizma istovjetna je poetici europskog realizma – ima posebnosti:
 - a) isticanje nacionalne uloge književnosti
 - b) regionalizam – u književnosti se javljaju dotad nerazastupljeni krajevi: Slavonija, Dalmacija, Istra, Lika, Krajina, Zagorje, Pngorje
 - c) ispreplitanje različitih stilova

Ante Kovačić

Hrvatsko zagorje

Xsaver Šandor Gjalski

Silvije Strahimir Kranjčević

Senj

GLAVNI

PREDSTAVNICI

Eugen Kumičić

Istra, Primorje

Vjenceslav Novak

Josip Kozarac

Slavonija

RAZVOJNE

ETAPE

HRVATSKOG

REALIZMA

1. Nastavljanje Senoine romantično-realističke poetike (nacionalno-etička uloga književnosti): Eugen Kumičić
2. Kritički pristup, literatura orijentirana na društvenu stvarnost: Ante Kovačić, Xsaver Šandor Gjalski, Josip Kozarac
3. Poetski realizam: Xsaver Šandor Gjalski, Josip Kozarac
4. Djela s naglašenom psihološkom motivacijom: Vjenceslav Novak, Josip Kozarac

August Senoa

KNJIŽEVNI RODOVI I VRSTE

Ivo Andrić

Miroslav Krleža

Zvonimir Šušteršič

1. EPIKA

Epika je pripovijest koja se događa u prošlosti i koja je izmišljena ili izmišljena u prošlosti.

TEMATIKA

Epika se bavi životom i radom ljudi.

1. Događaji koji se događaju u prošlosti.
2. Događaji koji se događaju u sadašnjosti.
3. Događaji koji se događaju u budućnosti.
4. Događaji koji se događaju u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.
5. Događaji koji se događaju u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

OPREMLJENJE

Epika se bavi životom i radom ljudi.

2. LIRIKA

Lirika je pjesma koja se bavi životom i radom ljudi.

3. LIRSKA PROZA

Lirska proza je proza koja se bavi životom i radom ljudi.

Ivo Andrić

Zvonimir Šušteršič

Ivo Andrić

Zvonimir Šušteršič

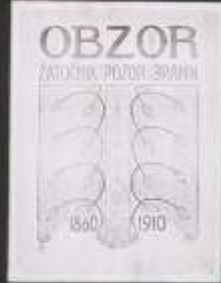
KNJIŽEVNI ČASOPISI

VIENAC (1847-1848)
Prvi slovenski časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

HRVATSKA VILA (1861-1862)
Prvi hrvaški časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

SLOBODA (1848-1849)
Prvi slovenski časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

SLOBODA (1848-1849)
Prvi slovenski časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

OBZOR (1861-1862)
Prvi hrvaški časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

KNJIŽEVNA KRITIKA

VIENAC (1847-1848)
Prvi slovenski časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

VIENAC (1847-1848)
Prvi slovenski časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

HRVATSKA VILA (1861-1862)
Prvi hrvaški časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

HRVATSKA VILA (1861-1862)
Prvi hrvaški časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

OBZOR (1861-1862)
Prvi hrvaški časopis, ki je bil namenjen razširjanju znanja in kulture. Urednik: Matjaž Krčmar.

PREDSTAVNICI HRVATSKOG REALIZMA

IANKO LESKOVAR

PROPALI DVOR

KSAVER ŠANDOR

GJALSKI

POD STARIM
KROVOVIMA

AUGUST ŠENOA

ZLATAROVO ZLATO

VIJENCESLAV NOVAK

Z VELEGRADSKOG

PODZEMLJA

EUGEN KUMIČIĆ

UROTA ZRINSKO-

FRANKOPANSKA

JOSIP KOZARAC

TENA

ANTE KOVAČIĆ

U REGISTRaturi

SILVIJE STRAHIMIR

KRANJČEVIĆ

BUGARKINJE

RADIONICA

HRVATSKI REALIZAM – 1. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili ime i prezime lika iz jednog romana.

MR. TINA TROTIN _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

KOVČEG S TAJNOM

Jedna djevojka živjela je u gradu kao štićenica uglednog gospodina kojega je kasnije otrovala i opljačkala. U ukradenom kovčegu zajedno s novcem nalazila su se i pisma iz kojih je djevojka saznala da je kći svog dobrotvora i lijepe seljanke koju je on na prevaru silovao. Razočarana djevojka odmetnula se u harambašicu za kojom policija traga.

Kako se zove nesretna djevojka?

Da biste saznali njezino ime, premetnite slova u riječima.

LARA U. _____

3. Pridružite liku kratku karakterizaciju.

1. prijetvorni i lukavi sluga	a) Lucija Stipančić
2. titanska patnica	b) Leon Jungman
3. puteni strani trgovac drvom	c) Žorž Jurić

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

plahta _____

5. Napišite petostih o Teni Pavletić.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom):	TENA
NASLOV	_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva):	OPIS
_____	_____
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice):	RADNJA
_____	_____
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (faza):	OSJEĆAJ
_____	_____
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica):	PONAVLJANJE BITI TEME

HRVATSKI REALIZAM – 2. SKUPINA

1. Premetnite slova u rečenici da biste dobili ime i prezime lika iz jednog romana.

DAN ZGUBI JOŽICA. _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

MISTERIOZNA SMRT

Žena srednje dobi utopila se u studencu. Utopljenicu je pronašlo služinče kada je došlo po vodu. Upitna je utopljeničina smrt: je li sama pala u vodu ili ju je netko gurnuo?! Nenadano utapanje ostaje do daljnjega nerazjašnjeno.

Kako se zove nastradala žena?

Da biste saznali njezino ime, premetnite slova u rečenici.

USTAJ! _____

3. Pridružite stihove i rečenice književnim djelima.

1. Sve mi se čini, da ste – uglavnom – svojom metodom, Kastore, malko slijedili – ljude!	a) Posljednji Stipančići
2. Petrarkini soneti dolazili su redovito kao i prije, ali ona ih nije već čitala.	b) U registraturi
3. Ja, gospodar saonica, pljesnuh radostan rukama i poletim bos za saonicama.	c) Gospodskom Kastoru

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

marama _____

5. Napišite petostih o Luciji Stipančić.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom):	LUCIJA
NASLOV	_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva): OPIS	_____
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice): RADNJA	_____
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu): OSJEĆAJ	_____
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica): PONAVLJANJE BITI TEME	

HRVATSKI REALIZAM – 3. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste odbili ime i prezime lika iz jednog romana.

LUCA, STIPA JINČIĆ _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

SVODNICI IPAK IZMAKNUO PLIJEN

U vješto organiziranoj prostituciji starica je seosku djevojku odvela k vlasnici krčme. Krčmarica svodnica podvela je naivnu djevojku mušteriji. Djevojku je spasio sumještatin u posljednjem trenutku. Starica i krčmarica privedene su na saslušanje u policiju.

Kako se zove krčmarica?

Da biste saznali njezino ime, premetnite slova u rečenici.

UŠLA JE. _____

3. Pridružite djelu književnu vrstu.

1. Posljednji Stipančići	a) pjesma
2. Gospodskom Kastoru	b) pripovijetka
3. Tena	c) roman

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

saonice _____

5. Napišite petostih o Ivici Kičmanoviću.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom):	IVICA
NASLOV	_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva): OPIS	_____
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice): RADNJA	_____
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu): OSJEĆAJ	_____
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica): PONAVLJANJE BITI TEME	

HRVATSKI REALIZAM – 4. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili ime i prezime lika iz jedne pripovijetke.

MATA JOZIJEVIĆ _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

BOGATI RAZVRATNI STRANAC

Zastupnik jedne pariške tvrtke sklon nemoralu donio je razvrat u jedno slavonsko selo. Seoske djevojke uživale su u udobnosti njegovog doma, darovima i zabavi, a on u njihovoj tjelesnoj ljepoti. Upozoravamo roditelje da brižno čuvaju svoje kćeri od alzaškog pohotnika! Policija je već pokrenula premještaj mjesta poslovanja bogatog stranca.

Kako se zove stranac?

Da biste saznali njegovo ime, premetnite slova u rečenici.

ENO L! _____

3. Pridruži književnike krajevima u kojima su rođeni.

1. Ante Kovačić	a) Istra
2. Eugen Kumičić	b) Hrvatsko primorje
3. Silvije Strahimir Kranjčević	c) Hrvatsko zagorje

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

romani _____

5. Napišite petostih o Meceni.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom):	MECENA
NASLOV	_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva):	OPIS
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice):	RADNJA
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu):	OSJEĆAJ
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica):	PONAVLJANJE BITI TEME

HRVATSKI REALIZAM – 5. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili ime i prezime lika iz jedne pripovijetke.

IVA MATIJEVKIĆ _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

PLEMKINJA UMRLA KAO PROSIAKINJA

Za vrijeme uskrsne procesije umrla je posljednja ženska osoba iz senjske plemićke obitelji Domazetović. Nekadašnja plemkinja umrla je omotana u bijelu plahtu dok je, zajedno s drugim gradskim sirotama, prosila milostinju pod brdom Nehaj.

Kako se zove senjska plemkinja?

Da biste saznali njezino ime, premetnite slova u riječima.

AVAR, GLUP _____

3. Pridružite liku kratku karakterizaciju.

1. lijepi Slavonac sklon piću
2. autoritativni otac
3. trgovac konjima

- a) Miha Kanonikov
- b) Jerko Pavletić
- c) Ante Stipančić

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

bajs _____

5. Napišite petostih o Žoržu Juriću.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom): **ŽORŽ**
NASLOV _____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva): **OPIS**

3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice): **RADNJA**

4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu): **OSJEĆAJ**

5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica): **PONAVLJANJE BITI TEME**

HRVATSKI REALIZAM – 6. SKUPINA

1. Premetnite slova u rečenici da biste dobili ime sporednog lika iz jednog romana.

UH, DA. _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

UNIŠTENA LJEPOTA

Opčinjenost vlastitom ljepotom vodila je mladu slavonsku ljepoticu od jednog do drugog muškarca. Supruga jednog od muškaraca s kojim je djevojka bila u intimnoj vezi osvetila joj se zarazivši je velikim boginjama. Djevojčino lice zauvijek je unakaženo, ali brakovi su (barem zasad) spašeni! Osvetnica će kazneno odgovarati.

Kako se zove nekadašnja ljepotica?

Da biste saznali njezino ime, premjestite slova u riječi.

ANTE _____

3. Pridružite stihove i rečenice književnim djelima.

1. Kako bi rado otvorila prozor da vidi bilo kakav život na ulici!	a) Mojsije
2. Mrijeti ti ćeš kada počneš sam U ideale svoje sumnjati!	b) Tena
3. Kada je nastupila sedamnaestu godinu, poče se raspupavati (...) svaki dan ljepša bivala.	c) Posljednji Stipančići

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

svijeća _____

5. Napišite petostih o Lauri.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom):	LAURA
NASLOV	_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva):	OPIS
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice):	RADNJA
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu):	OSJEĆAJ
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica):	PONAVLJANJE BITI TEME

HRVATSKI REALIZAM – 7. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili prezime sporednog lika iz jedne pripovijetke.

ENA BERK _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

KOVČEG S TAJNOM

Pronađen je ukradeni kovčeg. U kovčegu, osim blaga, nalazila su se i pisma s dugo čuванom tajnom. Vlasnik kovčega živio je razvratnim životom na svojem provincijskom vlastelinstvu. Posluživši se prevarom, silovao je lijepu i udanu seljanku koja je kasnije poludjela i rodila djevojčicu. Počinitelj zločina je izgorio u vlastitoj kući, kći je živa, a lijepoj seljanki zameo se svaki trag.

Kako se zove lijepa seljanka?

Da biste saznali njezino ime, premetnite slova u riječi.

ODRICA _____

3. Pridružite djelu književnu vrstu.

1. U registraturi	a) zbirka novela
2. Pod starim krovovima	b) pjesma
3. Mojsije	c) roman

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

dugmad _____

5. Napišite petostih o Valpurgi Stipančić.

1. redak: opis teme jednom riječju
(imenicom): NASLOV	VALPURGA
_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva):
OPIS	_____
_____
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno
funkciju naslova / teme (tri glagola ili
glagolske imenice): RADNJA	_____
_____
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja
izražava učenikov odnos prema temi
(faza): OSJEĆAJ	
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme
(imenica): PONAVLJANJE BITI
TEME	

HRVATSKI REALIZAM – 8. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili ime sporednog lika iz jednog romana.

ŽUŽI ROJĆ _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

POMADARENI SENJANIN

Mladi Senjanin potpuno se otuđio od obitelji, vlastitog podrijetla i naroda. Nemilosrdno je materijalno upropastio svoju obitelj, a osobno ime pomađario. Što se to događa s hrvatskom mladeži?

Kako se zove ovaj odnarođeni mladić?

Da biste saznali njegovo nekadašnje ime i prezime, premjestite slova u riječima.

STIPA J. RUJANČIĆ _____

3. Pridružite književnike krajevima u kojima su rođeni.

1. Ksaver Šandor Gjalski	a) Slavonija
2. Vjenceslav Novak	b) Hrvatsko zagorje
3. Josip Kozarac	c) Hrvatsko primorje

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

lažna pisma _____

5. Napišite petostih o Anti Stipančiću.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom):
NASLOV	ANTE
_____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva): OPIS	_____
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno
funkciju naslova / teme (tri glagola ili
glagolske imenice): RADNJA	_____
_____
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja
izražava učenikov odnos prema temi
(frazu): OSJEĆAJ	
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme
(imenica): PONAVLJANJE BITI TEME	

HRVATSKI REALIZAM – 9. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječima da biste dobili prezime sporednog lika iz jednoga romana.

MED I NOĆ _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

ŽENA OSVETNICA

Nesvakidašnji čin! Osvetila se prelijepoj suparnici (i svom suprugu) donijevši joj bolest u daru: prevarena žena darovala je ljubavnici svog supruga maramu zaraženu boginjama. Brak je spašen, a suparničina ljepota zauvijek uništena. Osvetnica je uhićena.

Kako se zove žena osvetnica?

Da biste saznali njezino ime, premjestite slova u riječima.

MARA, KUŠ! _____

3. Pridružite liku kratku karakterizaciju.

1. češki vodnik
2. harambašica
3. autor lažnih pisama

- a) Laura
- b) Martin Tintor
- c) Jaroslav Beranek

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

violina _____

5. Napišite petostih o Leonu Jungmanu.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom): LEON
NASLOV
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva): OPIS
3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice): RADNJA
4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu): OSJEĆAJ
5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica): PONAVLJANJE BITI TEME

HRVATSKI REALIZAM – 10. SKUPINA

1. Premetnite slova u riječi da biste dobili prezime obitelji iz jednog romana.

TIN, STIPO BELJAČIĆ _____

2. Iz crne kronike hrvatskog realizma:

RASKRINKANA MRAČNA PROŠLOST

Posluživši se prevarom, počinitelj je davno na svom imanju silovao „gizdavu vilu“, suprugu uglednog seljaka. Počinitelj je nedavno izgorio zajedno s kućom u kojoj je živio. Njegova tajna bila je sakrivena u pismima u kovčegu koji je spašen. Mrski čin iz mlađih dana nespojiv je s ugledom koji je počinitelj uživao u gradu.

Kako se zove ovaj „ugledni građanin“?

Da biste saznali njegovo ime, premetnite slova u riječima.

EMA NEC _____

3. Pridružite liku kratku karakterizaciju.

1. strastveni svirač violine
2. zavodnik
3. čestita djevojka

- a) Anica
- b) Đorđe
- c) Alfred

4. Dopišite predmetu naslov književnog djela.

puška _____

5. Napišite petostih o Anici Kanonikovojoj.

1. redak: opis teme jednom riječju (imenicom): ANICA
NASLOV _____
2. redak: opis u dvije riječi (dva pridjeva): OPIS

3. redak: tri riječi koje opisuju radnju odnosno funkciju naslova / teme (tri glagola ili glagolske imenice): RADNJA

4. redak: rečenica ili fraza od četiri riječi koja izražava učenikov odnos prema temi (frazu): OSJEĆAJ

5. redak: jedna riječ, koja ponavlja bit teme (imenica): PONAVLJANJE BITI TEME

- Nastavnici čitaju riješene zadatke.

Literatura

1. Dujmović-Markusi, Dragica; Rossetti-Bazdan, Sandra; Bogdanović, Mirjana. 2014. Književni vremeplov 3, čitanka. Profil. Zagreb.
2. Dujmović-Markusi, Dragica; Rossetti-Bazdan. 2014. Književni vremeplov 3, radna bilježnica. Profil. Zagreb.
3. Dujmović-Markusi, Dragica; Rossetti-Bazdan, Sandra; Bogdanović, Mirjana. 2014. Književni vremeplov 3, priručnik za nastavnike. Profil. Zagreb.
4. Rosandić, Dragutin. Metodika književnog odgoja i obrazovanja. 1988. Školska knjiga. Zagreb.
5. Rosandić, Dragutin. Metodika književnog odgoja. 2005. Školska knjiga. Zagreb.
6. Živny, Mirjana; Bekić-Vejzović, Majda; Farkaš, Lidija. 2003. Priručnik 3. Školska knjiga. Zagreb.

HVALA!